

Warszawa, dnia 29 października 2013 r.

Poz. 90

**DECYZJA NR 444
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 23 października 2013 r.

w sprawie programu kursu specjalistycznego w zakresie zapobiegania przestępstwom z wykorzystaniem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i ich zwalczania

Na podstawie § 54 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. Nr 126, poz. 877, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. Określa się program kursu specjalistycznego w zakresie zapobiegania przestępstwom z wykorzystaniem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i ich zwalczania, stanowiący załącznik do decyzji.

§ 2. Realizację programu, o którym mowa w §1, powierza się Wyższej Szkole Policji w Szczytnie oraz Szkole Policji w Katowicach.

§ 3. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Policji
z up. Zastępcą Komendanta Głównego Policji
nadinsp. Mirosław SCHOSLER

---

¹⁾Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1644, z 2008 r. Nr 180, poz. 1116, z 2010 r. Nr 209, poz. 1381 oraz z 2012 r. poz. 899.

Załącznik do decyzji nr 444
Komendanta Głównego Policji
z dnia 23 października 2013 r.

**PROGRAM
KURSU SPECJALISTYCZNEGO
W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPSTWOM
Z WYKORZYSTANIEM ŚRODKÓW
POCHODZACYCH Z BUDŻETU UNII EUROPEJSKIEJ
I ICH ZWALCZANIA**

SPIS TREŚCI

I.	ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE KURSU	
1.	Nazwa kursu	4
2.	Katalog zadań, do realizacji których program ma przygotować	4
3.	Zakres tematyczny i sposób oceniania.....	4
4.	Liczebność grupy szkoleniowej.....	5
5.	Czas trwania kursu.....	5
6.	Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia	5
7.	Zakończenie kursu.....	5
8.	Zespół autorski.....	5
II.	TREŚCI KSZTAŁCENIA.....	6

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE KURSU

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny w zakresie zapobiegania przestępstwom z wykorzystaniem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i ich zwalczania.

2. Katalog zadań, do realizacji których program ma przygotować

Absolwent kursu będzie przygotowany do wykonywania zadań związanych z zapobieganiem przestępstwom popełnianym przy wykorzystaniu środków pochodzących z Funduszu Spójności i Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej oraz ich zwalczaniem.

3. Zakres tematyczny i sposób oceniania

ZAGADNIENIA	TEMATY	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)
Wybrane obszary funkcjonowania UE	Rodzaje działań pomocowych finansowanych z budżetu UE, system wdrażania, ochrona środków wspólnotowych, procedura aplikowania o dofinansowanie projektów.	4
Przestępstwa przeciwko Unii Europejskiej	Prawo krajowe i wspólnotowe, instytucje UE zwalczające przestępczość z wykorzystaniem środków wspólnotowych.	4
	Rodzaje przestępstw na szkodę Unii Europejskiej, pokrzywdzony w związku z zaistnieniem przestępstwa przy wykorzystaniu środków wspólnotowych.	12
	Źródła informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z wykorzystaniem środków stanowiących wsparcie wspólnoty, sposoby weryfikacji informacji, współpraca z podmiotami posiadającymi uprawnienia kontrolne.	4
	Wymiana doświadczeń operacyjnych i procesowych w zakresie zwalczania przestępstw przeciwko Unii Europejskiej, studium przypadku projekty miękkie.	7
	Wymiana doświadczeń operacyjnych i procesowych w zakresie zwalczania przestępstw przeciwko Unii Europejskiej, studium przypadku projekty twarde.	7
	Razem	38

Słuchacze oceniani są na bieżąco z zastosowaniem oceny kształtującej, wskazującej mocne i słabe strony wykonywanych zadań. Zaliczenie tematów odbywa się na podstawie obecności i aktywnego uczestnictwa słuchaczy w zajęciach z zastosowaniem dwustopniowej skali zaliczono (zal.) – nie zaliczono (nzal.).

4. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w **grupach szkoleniowych**, których liczebność, z uwagi na efektywność stosowanych metod (technik) dydaktycznych oraz cele dydaktyczne zajęć, **nie powinna przekraczać 20 osób**.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 5 dni szkoleniowych. Liczba godzin lekcyjnych liczonych w 45-minutowych jednostkach nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie. Na realizację kursu składa się czas przeznaczony na:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych
Zapoznanie z regulaminami i organizacją kursu (rozpoczęcie i organizacja kursu)	1
Zajęcia programowe	38
Zakończenie kursu	1
Ogółem	40

6. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia

Słuchacze uczestniczą w zajęciach dydaktycznych w ubraniach cywilnych.

Zajęcia powinny być prowadzone przez nauczycieli, którzy specjalizują się w tematyce objętej programem kursu. Dopuszczalne jest podczas prowadzenia zajęć symulacyjnych bądź innych ćwiczeń regulowanie czasu zajęć w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów, z zastrzeżeniem rozpoczęcia kolejnej tezy w czasie określonym w rozkładzie zajęć dydaktycznych.

Zaleca się, aby zajęcia były realizowane przy współudziale przedstawicieli prokuratury, organów kontroli skarbowej, laboratorium kryminalistycznego, pracowników naukowych specjalizujących się w znajomości instytucji ochrony interesów UE lub pracowników tych instytucji. Studium przypadku z podziałem na przykłady dotyczące projektów miękkich i twardych powinno być realizowane z podziałem na grupy zadaniowe i uwzględniać działania wykrywcze realizowane począwszy od uzyskania pierwszej informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, poprzez omówienie poszczególnych czynności operacyjnych i procesowych łącznie ze sporządzeniem postanowienia o przedstawieniu zarzutów. Materiał opracowany przez grupy w wyniku symulacji, po sprawdzeniu przez prowadzących zajęcia, powinien stanowić materiał poglądowy dla słuchaczy do wykorzystania po zakończeniu szkolenia.

7. Zakończenie kursu

Absolwent kursu specjalistycznego w zakresie zapobiegania przestępstwom z wykorzystaniem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i ich zwalczania otrzymuje świadectwo z wpisanym ogólnym wynikiem nauki „pozytywnym”.

8. Zespół autorski:

- nadkom. dr Krzysztof Wiciak,
- mł. insp. Mariusz Baran,
- mł. insp. Jacek Słabosz,
- podinsp. Krzysztof Kot,
- kom. Grzegorz Jutkiewicz,
- mgr Dariusz Potakowski.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

TEMAT NR 1: Rodzaje działań pomocowych finansowanych z budżetu UE, system wdrażania, ochrona środków wspólnotowych, procedura aplikowania o dofinansowanie projektów.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić system pomocowy UE, źródła finansowania, wskazać instytucje zarządzające i pośredniczące,
- omówić procedurę aplikowania o środki wspólnotowe stanowiące dofinansowanie do realizacji projektów,
- omówić działania przestępcze godzące w budżet wspólnoty, związane ze wspólną polityką celną.

Lp.	Teza	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Charakterystyka systemu pomocowego UE.	1	wykład	Omów podstawy prawne funkcjonowania funduszy strukturalnych oraz funduszu spójności, porównaj okresy programowania 2004-2006, 2007-2013 i nowego okresu programowania.
2.	System wdrażania.	1	wykład, dyskusja	Podczas dyskusji ze słuchaczami omów zasady aplikowania o środki wspólnotowe, wskaż obszary dofinansowania, omów rolę i zakres zadań podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie programów operacyjnych, w tym: instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca.
3.	Wspólna polityka rolna.	1	wykład, dyskusja	Podczas dyskusji ze słuchaczami wskaż zagrożenia ze strony działań przestępczych nakierowanych na wyłudzenie środków związanych z finansowaniem działań z obszaru rolnictwa. Omów działania finansowane przez ARiMR i ARR.
4.	Wspólny obszar celny, zagrożenia dla budżetu wspólnoty.	1	wykład, dyskusja	Wskaż rolę wspólnej polityki celnej w ochronie rynku wspólnotowego, omów wybrane działania przestępcze związane z importem towarów objętych cłami, w tym takich, których import jest zabroniony.

TEMAT NR 2: Prawo krajowe i wspólnotowe, instytucje UE zwalczające przestępczość z wykorzystaniem środków wspólnotowych.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić regulacje prawa Unii Europejskiej dotyczące ochrony interesów finansowych wspólnoty,
- omówić krajowe regulacje prawa stanowiące implementację przepisów wspólnotowych na rzecz wdrażania środków wspólnotowych i ich ochrony,
- wskazać instytucje ochrony interesów Unii Europejskiej, ich zadania, sposób działania oraz zasady współdziałania.

Lp.	Teza	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Regulacje prawa UE dotyczące ochrony interesów finansowych wspólnoty, implementacja.	1	wykład, dyskusja	Wskaz wybrane przepisy UE związane z ochroną interesów finansowych UE, w tym przedyskutuj ze słuchaczami obowiązki wynikające z traktatu ustanawiającego UE, wskaź źródła prawa służące wdrażaniu polityki spójności, funduszy strukturalnych i wspólnej polityki rolnej.
2.	Instytucje ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej – Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych OLAF.	1	wykład, dyskusja	Podczas dyskusji wskaź rolę i zadania OLAF, zasady i zakres współpracy, omów zakres działania Międzyresortowego Zespołu do Spraw Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej, wskaź rolę Pełnomocnika Rządu do spraw Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej. Omów system raportowania o nieprawidłowościach i wskaź rolę Departamentu Certyfikacji i Poświadczeń Środków z Unii Europejskiej Ministerstwa Finansów.
3.	Inne instytucje ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej, system kontroli, weryfikacji i archiwizacji.	1	wykład, dyskusja	Przedstaw zadania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego Unii Europejskiej, RIO, NIK, rolę audytu w zapewnieniu prawidłowości wykorzystania środków wspólnotowych, omów system kontroli funkcjonujący na rzecz zwalczania i zapobiegania nieprawidłowościom w wykorzystaniu funduszy unijnych. Podczas dyskusji ze słuchaczami omów zadania Zespołu KGP na rzecz koordynacji przedsięwzięć Policji w związku ze zwalczaniem przestępczości na szkodę UE i RP.
4.	Wybrane aspekty stosowania prawa zamówień publicznych.	1	dyskusja	Przeprowadź dyskusję w zakresie stosowania prawa zamówień publicznych w związku z wykorzystaniem środków pochodzących z budżetu wspólnoty przy realizacji projektów.

TEMAT NR 3: Rodzaje przestępstw na szkodę Unii Europejskiej, pokrzywdzony w związku z zaistnieniem przestępstwa przy wykorzystaniu środków wspólnotowych.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić ustawowe znamiona wybranych przestępstw,
- dokonać oceny prawnej zachowania sprawcy przestępstw z wykorzystaniem środków wspólnotowych,
- określić sposoby zwalczania przestępstw godzących w finansowe interesy wspólnoty.

Lp.	Teza	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Przestępstwo oszustwa i oszustwa kapitalowego, zbieg przestępstw i działanie w warunkach czynu ciągłego (art. 286 i 297 kk, art. 11 i 12 kk).	2	wykład, dyskusja	Omów znamiona przestępstw w aspekcie niezgodnego z prawem wykorzystania środków pochodzących z budżetu wspólnoty. Przeprowadź dyskusję na ten temat.
2.	Przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów (art. 270 - 273 kk).	2	wykład, dyskusja	Omów znamiona przestępstw. Przedstaw sposoby rozpoznawania, wykrywania, ujawniania, ścigania tych przestępstw oraz zapobiegania im. Przeprowadź dyskusję na ten temat.
3.	Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego (art. 228 kk, art. 229 kk, art. 230 kk, art. 230a kk, art. 296a kk).	3	wykład, dyskusja	Omów znamiona przestępstw. Przedstaw sposoby rozpoznawania, wykrywania, ujawniania, ścigania tych przestępstw oraz zapobiegania im. Przeprowadź dyskusję na ten temat.
4.	Inne przestępstwa towarzyszące (art. 299 kk, art. 305 kk).	3	wykład, dyskusja	Omów znamiona przestępstw. Przedstaw sposoby rozpoznawania, wykrywania, ujawniania, ścigania tych przestępstw oraz zapobiegania im. Przeprowadź dyskusję na ten temat.
5.	Zabezpieczenie majątkowe, pojęcie korzyści i środków publicznych (art. 44, 45 i 46, art. 309 i art. 115 kk).	2	wykład, dyskusja	Wskaż zakres ochrony dla środków wspólnotowych wynikających z treści art. 115 kk, przedstaw pojęcie korzyści w związku z możliwością wystąpienia przestępstw o charakterze korupcyjnym. Podczas dyskusji ze słuchaczami omów podstawy do dokonania zajęcia i zabezpieczenia mienia w związku z przestępczością na szkodę Unii Europejskiej przy wykorzystaniu środków wspólnotowych.

TEMAT NR 4: Źródła informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z wykorzystaniem środków stanowiących wsparcie wspólnoty, sposoby weryfikacji informacji, współpraca z podmiotami posiadającymi uprawnienia kontrolne.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać źródła informacji służące wykrywaniu przestępstw na szkodę UE związanych z wykorzystaniem środków pochodzących z budżetu wspólnoty lub uszczuplających wpływy,
- zweryfikować informację o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę UE,
- określić możliwe warianty działania przestępczego przy wykorzystaniu środków wspólnotowych,
- określić źródło finansowania projektu, wskazać akredytowaną instytucję płatniczą, określić zakres kontroli i zapoznać się z wynikiem kontroli.

Lp.	Teza	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Źródła informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z wykorzystaniem środków stanowiących wsparcie wspólnoty.	2	wykład, dyskusja	Omów politykę informacyjną przy realizacji projektów dofinansowanych z budżetu UE. Przeprowadź dyskusję na temat sposobu zawiadamiania instytucji kontrolnych, narzędzi białego wywiadu, rozpoznania wynikającego ze specyfiki powiatu/województwa.
2.	Sposoby weryfikacji informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa związanego z wykorzystaniem środków pochodzących z budżetu wspólnoty.	1	wykład, dyskusja	Opisz zakres i sposób analizy dokumentów, zakres realizacji projektu. Przeprowadź dyskusję na temat roli zapytań kierowanych do instytucji pośredniczącej/zarządzającej.
3.	Warianty działania przestępczego/wersje śledcze.	1	wykład, dyskusja	Podczas dyskusji ze słuchaczami wskaż sposób budowy wersji śledczych na podstawie zebranych informacji oraz możliwych do zaistnienia działań przestępczych w związku z wykorzystaniem wsparcia wspólnoty. Określ źródła i środki dowodowe właściwe dla specyfiki przestępstw popełnianych na szkodę UE.

TEMAT NR 5: Wymiana doświadczeń operacyjnych i procesowych w zakresie zwalczania przestępstw przeciwko Unii Europejskiej, studium przypadku projekty miękkie.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić mechanizmy sprawcze przestępstw popełnianych na szkodę Unii Europejskiej,
- wskazać źródła i sposoby uzyskania i weryfikacji informacji związanych z realizacją projektów miękkich,
- typować źródła informacji służące weryfikacji lub pogłębieniu wiedzy operacyjnej,
- zadaniować źródła osobowe,
- wskazać źródła dowodowe na wybranych przykładach,
- zaplanować i przeprowadzić niezbędne czynności procesowe,
- na wybranych przykładach określić zasadność powołania biegłego i określić zakres ekspertyzy,
- wskazać nieprawidłowości w procedurze zamówień publicznych,
- ocenić kompletność zebranego materiału i jego przydatność w przyszłym procesie karnym,
- opracować treść postanowienia o przedstawieniu zarzutów.

Lp.	Teza	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Podstawy prawne prowadzenia rozpoznania przestępczości na szkodę UE związanej z wykorzystaniem środków wspólnotowych.	2	wykład, pogadanka	Omów stosowane przez Policję metody pracy operacyjnej, w tym określone w art. 19, 19a i 19b ustawy o Policji. Omów kwestię pozyskiwania danych w ramach tajemnic prawnie chronionych (np. tajemnica bankowa), art. 20 ustawy o Policji.
2.	Mechanizmy sprawcze przestępstw popełnianych na szkodę Unii Europejskiej przy realizacji projektów miękkich.	5	studium przypadku, ćwiczenia	Przedstaw pierwszą informację w postaci meldunku informacyjnego. Zleć czynności do wykonania, zweryfikuj prawidłowość wykonanych czynności i ich zakres, przedstaw kolejne scenariusze zmierzające do określenia źródeł i sposobów uzyskiwania/weryfikacji informacji. Poproś o wskazanie działań po uprawdopodobnieniu podejrzenia popełnienia przestępstwa. Zleć opracowanie planów czynności procesowych, przeszukania, zabezpieczenia dokumentów, oględzin, analizy dokumentacji, współpracy z podmiotami zewnętrznymi, przygotowania do przesłuchania świadków. Określ rolę, charakter i zasadność powoływania biegłego, omów sposoby gromadzenia materiału dowodowego. Zleć sporządzenie projektu postanowienia o przedstawieniu zarzutów lub wniosku. Omów przygotowanie do przesłuchania podejrzanego, wskaż podstawy do zastosowania zabezpieczenia majątkowego.

TEMAT NR 6: Wymiana doświadczeń operacyjnych i procesowych w zakresie zwalczania przestępstw przeciwko Unii Europejskiej, studium przypadku projekty twarde.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić mechanizmy sprawcze przestępstw popełnianych na szkodę Unii Europejskiej związanych z realizacją projektów twardech,
- wskazać źródła i sposoby uzyskania oraz weryfikacji informacji,
- typować źródła informacji służące weryfikacji lub pogłębianiu wiedzy operacyjnej,
- zadaniować źródła osobowe,
- wskazać źródła i środki dowodowe na wybranych przykładach,
- zaplanować i przeprowadzić niezbędne czynności procesowe,
- na wybranych przykładach ocenić kompletność zebranego materiału i jego przydatność w przyszłym procesie karnym.

Lp.	Teza	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Mechanizmy sprawcze przestępstw popełnianych na szkodę Unii Europejskiej przy realizacji projektów twardech.	5	studium przypadku, dyskusja, ćwiczenia	Przedstaw pierwszą informację w postaci meldunku informacyjnego. Zleć czynności do wykonania, zweryfikuj prawidłowość wykonanych czynności i ich zakres, przedstaw kolejne scenariusze zmierzające do określenia źródeł i sposobów uzyskiwania/weryfikacji informacji. Poproś o wskazanie działań po uprawdopodobnieniu podejrzenia popełnienia przestępstwa. Zleć opracowanie planów czynności procesowych, przeszukania, zabezpieczenia dokumentów, oględzin, analizy dokumentacji, współpracy z podmiotami zewnętrznymi, przygotowania do przesłuchania świadków. W dyskusji ze słuchaczami określ rolę, charakter i zasadność powoływania biegłego, omów sposoby gromadzenia materiału dowodowego. Zleć sporządzenie projektu postanowienia o przedstawieniu zarzutów lub wniosku. Omów przygotowanie do przesłuchania podejrzanego, wskaż podstawy do zastosowania zabezpieczenia majątkowego.
2.	Mechanizmy sprawcze przestępstw związanych z importem i eksportem towarów, które godzą w budżet wspólnoty.	2	studium przypadku, dyskusja, ćwiczenia	Na podstawie wybranych przykładów przedyskutuj ze słuchaczami przypadki przestępstw popełnionych w Polsce i UE, które godziły w obowiązki celne i lub związane były z fałszowaniem dokumentacji, w celu zaniżenia opłaty lub omięcia zakazu importu, a w konsekwencji skutkowały wprowadzeniem na obszar celny wspólnoty towarów i przeznaczeniem ich do sprzedaży.